

DZIENNIK WILEŃSKI

REDAKCJA i ADMINISTRACJA: ul. Dominikańska 4.
Telefon Redakcji 838, Administracji 448, Drukarni 520.
Redaktor przyjmuje od g. 1—3 po poł. Administracja
otwarta od g. 9—5, w niedzielę i święta od 12—1.

PRENUMERATA miesięcznie z odnoś. i przesyłką 00000 mk.
CENA OGŁOSZEŃ: za wiersz milimetr, przed tekstem 8000 mk.
w tekście 10000 mk., za tekstem 3000 mk.—W numerach świą-
tecznych oraz z prowincji o 25% drożej.
Konto czekowe w Pocztovej Kasie Oszczędnościowej № 20187.

Państwowy Zakład Zdrojowy w Ciechocinku pod Toruniem uruchomił sezon zimowy

Od 1 Października do 15 Maja, wydawane będą kąpiele solankowe, okłady i fasony borowinowe, natryski i półkąpiele, oraz zabiegi elektrolecniczne.
Wszelkich informacji udziela Komisja Zdrojowa w Ciechocinku.

Telefonem z Warszawy.

(Od własnego korespondenta.)

Sen. Beranger u prem. Witos.

Premjer Witos przyjął dziś na dłuższej audjencji senatora francuskiego Berangera, który przybył do Polski celem poinformowania się w sprawach finansowych Polski. Pozostaje to w związku z 400 miljonową pożyczką francuską dla Polski.

Sen. Beranger informował się bardzo szczegółowo o sprawy skarbowe i gospodarki wojskowej.

Zebranie międzynarodowego związku kolejowego.

W końcu września b. r. odbyło się w Paryżu ogólne zebranie międzynarodowego związku kolejowego. Na zebraniu reprezentował Polskę podsekretarz ministerstwa kolei p. Eberhardt. Ze spraw zatwierdzonych na zjeździe należy podkreślić usunięcie z porządku dziennego, na wniosek przedstawiciela Polski, wniosku kolejarzy litewskich w sprawie ustalenia bezpośredniej komunikacji między Niemcami, Litwą, Łotwą, Estonją i Rosją Sowiecką. Żądanie usunięcia tego wniosku motywowano p. Eberhardt tem, że sprawy tego rodzaju zależne są od bezpośredniego porozumienia zainteresowanego zarządu kolei i że we wniosku została pominięta Polska, bo przecież komunikacja bezpośrednia między Niemcami a wschodem nie może być przeprowadzona bez wciągnięcia w nią sieci kolei polskich.

Prez. Wojciechowski ogranicza swe wydatki.

Prezydent Rzeczypospolitej zażądał skreślenia w swoim budżecie do 40% proponowanych wydatków, stojąc na stanowisku, że przedewszystkiem budżet Prezydenta powinien świecić przykładem oszczędności w tych ciężkich czasach.

Odbudowa kraju.

Minister robót publicznych p. Łopuszański przedłożył premierowi Witosowi krótkie sprawozdanie z ostatnich prac na polu odbudowy, zwłaszcza na Kresach wschodnich.

Wezwanie Klubu parlam. Zw. L.-N.

Prezjdjum Klubu Zw. L.-N. wzywa wszystkich posłów do bezwzględ-
nego stawiania się na posiedzenia sejmowe w czwartek, piątek i sobotę.

Uznanie polityki Związku Lud.-Nar.

W ubiegłym miesiącu posłowie i działacze Zw. Lud.-Nar. odbyli szereg zebrań publicznych i wieców, a mianowicie: 43 wiece w Wielkopolsce i na Pomorzu, 75 wieców na terenie b. Królestwa kongr., 2 wielkie wiece i 46 zebrań dzielnicowych w Warszawie, 35 wieców w Małopolsce i 25 na Kresach.

Na wszystkich wiecach uchwalono pełne zaufanie dla Rządu i uznanie dla polityki Zw. Lud.-Nar.

Masowe aresztowania czarnogieldziarzy.

Po onegdajszej rewizji posąg za członkami czarnej giełdy trwa w dalszym ciągu. Nadkomisarz Liskowski zarządził wczoraj popołudniu otoczenie Saskiego ogrodu ze wszystkich stron policją i przystąpił do gruntownej rewizji, która dała nadspodziewanie obfitych połów.

Przylapano wielu znanych na czarnej giełdzie osobników, którzy na skutek trwających od kilku dni poszukiwań po lokalach, zbrali się dla nowych podejranych transakcji pod gołym niebem. Wartość skonfiskowanych walut wynosi z góry pół miljaru mk. p.

Podezas rewizji w ogrodzie Saskim nie odbyło się oczywiście bez koniecznych epizodów, malujących przestraszczenia czarnogieldziarzy. Darcie banknotów i próby przedostania się przez ogrodzenia były na porządku dziennym.

Zaopatrzenie miast i walka z paskarstwem.

WARSZAWA. 9.X. (Pat.) Minister Kiernik wydał rozporządzenie regulujące w sposób ścisły sprawę ujawnienia u magazynowych kupeców i przemysłowców artykułów pierwszej potrzeby.

WARSZAWA. 9.X. (Pat.) Minister spraw wewnętrznych Kiernik wydał wczoraj zarządzenie w kierunku zaopatrzenia miast w należną ilość mąki chlebowej.

Sprawa mniejszości narodowych na Litwie.

KOWNO. 10.X. (Pat.) Sejm kowieński już poraz trzeci w ciągu bieżącej sesji odłożył sprawę podpisania

deklaracji o prawach mniejszości narodowych na Litwie.

Sprawa Kłajpedy.

KOWNO. 10.X. (Pat.) Prezydent Galwanuskas oświadczył przedstawicielowi „Echa”, że powołanie się Rady Ambasadorów na paragraf 11 paktu o Lidze Narodów w odpowiedzi na pismo rządu litewskiego w sprawie Kłajpedy jest nie na miejscu. Wymieniony paragraf mówi, że w razie niebezpieczeństwa wojny oddaje się sprawę Lidze Nar.; Litwie jednak wojna nie grozi z powodu kwe-

stji kłajpedzkiej. Rząd litewski na podstawie artykułu 12 paktu oddaje sprawę Najwyższemu Sądowi Rozjemczemu w Hadze. Wyrok tego sądu dla Ententy jest nieobowiązujący; tendencje do nie uznawania jego wyroków panują obecnie w Lidze Narodów, jednak Galwanuskas wyraża nadzieję, że tym razem Liga wykaże siłę moralną i rozstrzygnie sprawę kłajpedzką bezstronnie.

Katastrofalny stan w Gdańsku.

GDANSK. 10.X. (A. W.) Spadek marki niemieckiej, której kurs w godzinach wieczorowych dochodziło 3 miljaru za jeden dolar (poniedziałek kurs wynosił 1 miljar), wywołał w Gdańsku piorunujące wrażenie. Symptomata tej zwyczajki zauważono już w godzinach popołudniowych,

wskutek czego wiele sklepów pozamykano. Równocześnie daje się zauważyć, że cudzoziemcy masowo opuszczają wolne miasto. Do tej emigracji przyłączają się również rodowici mieszkańcy Gdańska, a zarówno jedni jak i drudzy kierują się do Polski.

Położenie w Niemczech.

BERLIN. 9.X. (Pat.) W parlamencie niemieckim rozpoczęły się dzisiaj obrady nad ustawą o nadzwyczajnych pełnomocnictwach dla rządu. Komuniści podczas obrad hałasowali, atakując rząd i wielkich przemysłowców. Dzisiaj lub jutro posiedzenie Reichstagu zostaną odroczone.

BERLIN. 9.10 (Pat.) Sejm Rzeszy przyjął wczoraj w drugim czytaniu ustawę o nadzwyczajnych pełnomocnictwach dla rządu. Przeciwnie głosowali nacjonalisci, Bawarskie Stronnictwo Ludowe i komuniści.

BERLIN. 10.X. (A. W.) Rząd niemiecki polecił przedstawicielom swoim w Paryżu zwrócić się do Rządu francuskiego i belgijskiego z za-

pytaniem czy gotowe są one przystąpić do układów z Niemcami w sprawie podjęcia pracy w Zagłębiu Ruhr. Havas dowiaduje się, że Poincare odrzuci propozycję ze względu, iż sojusznicy nie chcą prowadzić narad z temi władzami, które organizowały bierny opór. Sojusznicy natomiast skłonni są do zawarcia bezpośrednio z władzami i grupami miejscowymi układów, mających na celu przywrócenie normalnych stosunków w Ruhrze.

MONACHJUM. 10.X. (Pat.) Władze bawarskie na rozkaz Kahra odmówiły pozwolenia na dalszy pobyt w Bawarii żydom pochodzącym z Rosji.

Życie ekonomiczne.

G I E Ł D A.

Wilno, dnia 10 października 1923 r.
Giełda wileńska 10.X. Brak notowań.

WARSZAWA. 10.X. (A. W.) Warszawska giełda urzędowa z 10.X. Dolar 690.000, Przekazy: New York 690.000, Berlin 0,0002, Londyn 3.150.000, Paryż 41.850, Wiedeń 10,80, Praga 20 700, Belgja 35.500, Szwajcaria 124.000.

BERLIN. 10.X. (A. W.) Berlińska giełda urzędowa: Przekazy: New York 2,967,552 500, Londyn 13,933,750,000, Paryż 182,445,000, Wiedeń 4,210,500, Praga 90,250,000, Belgja 155,387,500, Szwajcaria 531,825,000.

GDANSK. 10.X. (A. W.) Gdańska giełda urzędowa z 10.X. Marka polska 501,250.

Sejm i Rząd.

Posiedzenie Sejmu.

WARSZAWA. 9. X. (Pat.) Na posiedzeniu konwentu senjorów Sejmu, zdecydowano w związku z zapowiedzianymi przez premiera Witos, min. Kucharskiego przemówieniami, że dyskusja toczyć się będzie na posiedzeniach: dzisiejszym, w czwartek, piątek i sobotę bieżącego tygodnia, a w razie, gdyby nie została ukończona będzie prowadzona nadal we wtorek w przyszłym tygodniu. Poza tem przyjęto, iż posiedzenia plenarne będą odbywały się regularnie we wtorki i piątki.

Dobre towarzystwo.

WARSZAWA. 9.X. (Pat.) Na 67 posiedzeniu Sejmu marszałek zawiadomił izbę, że sądy domagają się pozwolenia ścigania posłów: Naumana, Żuławskiego, Nadera, Halki, Podhorskiego, Pirogowa, Wasynńczuka, Dmitriuka, Czuczmaja, Makówki, Chruckiego, Komarewicza, Pristupa, Bratunia, Pawluka, Kozubskiego, Sergiusza, Kozickiego, Wojciuka, Lubarskiego, Okonia, Kwiatkowskiego, Regera, Baranowa i Jakowluka.

Exposé premiera Witosy.

(Dokończenie)

Spóźniona pora nie pozwoliła nam wczoraj zamieścić w całości mowy p. prezesa min. Podajemy tu dalszy jej ciąg poruszający szereg spraw pierwszorzędnej wagi:

Sprawa urzędników.

Mając na oku stałe polepszenie uposażenia funkcjonariuszów państwowych przez rząd, wpływam na śpieszne załatwienie przez ciała ustawodawcze nowej ustawy uposażeniowej. Rząd odmówił żądaniu wypłacenia funkcjonariuszom zapomogi w wysokości dwumiesięcznej płacy, gdyż obciążałoby to za dużo skarbu państwa. Z pełnym uznaniem zaznaczyłem, że ogół urzędników mimo ciężkiego położenia oparł się agitacji strajkowej. Rząd nie obawiał się gróźb strajku mając pewność, że przeważająca większość urzędników w zrozumieniu obecnej sytuacji finansowej z drogi obowiązku nie da się sprowadzić. W celu wykonania akcji oszczędnościowej zamierza rząd w najbliższym czasie przeprowadzić daleko idącą redukcję personelu, co umożliwi lepsze uposażenie pozostałych pracowników.

Administracja i samorząd.

W swoim exposé z dnia 1 czerwca zapowiedziałem zespolenie działalności organów administracji pierwszej i drugiej instancji, uregulowanie ustroju samorządowego i uporządkowanie administracji wogóle. W wykonaniu zapowiedzi rząd powziął uchwały w sprawie reorganizacji administracji państwowej, oraz opracował szereg rozporządzeń w tym przedmiocie. W odniesieniu do policji państwowej przeprowadzono ściślejsze podporządkowanie aparatu policyjnego władzom administracyjnym. Projekt ustawy o dalszej reorganizacji policji jest już opracowany. Zostało również dokonaniem zorganizowanie ochrony granicznej wschodniej i jakkolwiek nie stoi o ochrona jeszcze na wysokości zadania, to jednak istnieje znaczna poprawa w stosunku do stanu poprzedniego, tak w zakresie przemysłnictwa jak i bezpieczeństwa publicznego. Zupełna naprawa stosunków bezpieczeństwa w województwach wschodnich wymagać będzie koniecznych wydatków na podniesienie liczby organów bezpieczeństwa. W zakresie samorządu opracowane już zostały projekty ustaw obejmujących całokształt ustroju samorządowego w gminie, powiecie i województwie.

Handel.

Bilans handlowy Polski według statystyki za pierwsze półrocze roku bieżącego był aktywny. Wartość wywozu przewyższała wartość przywozu przeszło o 33 miliony franków złotych. Problem walutowy zmuszał do pewnych ograniczeń wywozu i przywozu, dokonywanych jednak zawsze w granicach traktatu.

Górnictwo i hutnictwo.

Przedsiębiorstwa państwowe górnicze i hutnicze, prowadzone częściowo we własnym rządzie, częściowo zostały wydzielone spółkom akcyjnym, w których skarbu posiada udział. Z dniem 1 stycznia przekształcone zostaną poszczególne przedsiębiorstwa na samodzielne jednostki oparte na statutach spółek akcyjnych z pozostawieniem wszystkich akcji w ręku państwa.

Rolnictwo

W zakresie rolnictwa stwierdzam, iż rok bieżący może być zaliczony do pomyślnych. Produkcja zbóż chlebowych dosięgła wysokości przedwojennej. Po zapewnieniu zapotrzebowania nadwyżkę zboża można przeznaczyć na wywóz. Dążąc do utrzymania właściwego stosunku cen wytworów różnych gależy wytwórczości; a więc produkcji rolniczej, rząd zastosuje stanowcze środki do osiągnięcia stabilizacji cen i pokrycia bieżących potrzeb aprowizacyjnych ośrodków miejskich; oczekuje, że organizacje rolnicze przyjdą w tym zakresie z pomocą.

Leśnictwo

Konieczny i naturalny w naszych warunkach wywóz drzewa za granicę będzie uregulowany tak, by nie wywołał braku materiału, potrzebnego do odbudowy kraju.

Reforma rolna.

W zakresie wykonania reformy rolnej, rząd przystąpił do opracowania nowych lub znalezionych dawnych ustaw w celu umożliwienia istotnego przeprowadzenia dzieła. Stosownie do zapowiedzi przedłożył Sejmowi ustawę o parcelacji, jednocześnie kończy projekt ustawy o finansowaniu reformy rolnej. W związku z tymi ustawami rząd czyni przygotowania do ułożenia planu parcelacji i spraw regulacyjnych na rok 1924; równocześnie jest przygotowany plan osadnictwa oraz pomocy osadnikom.

Odbudowa

Na polu odbudowy kontynuowało się w dalszym ciągu udzielanie pomocy poszkodowanym. Rząd zamierza przejść do systemu pożyczkowego; w tym duchu opracowano projekt nowej ustawy o odbudowaniu, który zostanie jak najszybciej wniesiony do Sejmu.

Kolejnictwo.

W dziedzinie kolejnictwa rząd dąży do wprowadzenia samowystarczalności. Odpowiednie zarządzenia są wprowadzane. W listopadzie wejdą w życie polskie taryfy osobowe i towarowe na kolejach Gdańsk i G. Śląska. Poczynione są ułatwienia dla przewozu węgla górnośląskiego. Dla wprowadzenia jednolitej organizacji kolei w całym państwie rząd zatwierdził statut organizacyjny ministerstwa kolei i regulamin dyrekcji kolejowych.

Szkolnictwo

Ministerstwo wyznań i oświecenia publicznego zajęło się opracowaniem ustawodawstwa szkolnego. Projekt o państwowej służbie nauczycieli szkół powszechnych, średnich i zawodowych wkrótce będzie wniesiony do Sejmu, jak również projekt noweli do ustawy o kwalifikacjach nauczycielskich. Ponadto jest w opracowaniu szereg projektów.

Sprawy robotnicze.

Przechodząc do zagadnień społecznych stwierdzam, że rząd dołoży wszelkich starań, by praca była otoczona warunkami gwarantującymi materialny, kulturalny i moralny rozwój klasy robotniczej. Zdając sobie sprawę, że w wielu wypadkach płace robotnicze są za niskie, we wszelkich zatargach z pracodawcami rząd stać będzie nadal w obronie słusznych żądań mas pracujących; zamierza w najbliższym czasie wnieść ustawę o przymusowym stosowaniu wskaźnika przy regulowaniu płac, również wypracowuje szereg ustaw w zakresie prawodawstwa społecznego, jak np.: inspekcji pracy, zabezpieczenia od bezrobocia, nieszczęśliwych wypadków i t. d.

Wojsko.

Poczynania wojskowości cechuje tendencja do osiągnięcia największych rezultatów przy stosowaniu jednocześnie oszczędności. Przystąpiono do rewizji organizacji pokojowej w myśl następujących wytycznych: 1) ustosunkowanie rozmaitych broni, służb oraz ogółu armji do wymagań wojennych, kierując się zasadą wzmocnienia siły bojowej przy nie zwiększaniu wydatków. 2) Uporządkowanie kadry zawodowej podoficerów zawodowych, w szczególności podwyższenia ich do ram etatowych i lepsze wyzyskanie podoficerów zawodowych. Koniecznym jest śpieszne uchwalenie przez Sejm ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej oraz o podstawowych obowiązkach i prawach szeregowych. Szereg reform wprowadził rząd również w szkolnictwie wojskowym.

Życie polityczne.

Przed zakończeniem przemówienia pragnę jeszcze dotknąć przeja-

wów naszego życia politycznego państwowego. Rząd obecny od czasu swego powstania spotkał bezwzględnie walkę niektórych stronnictw tej Wysokiej Izby jak też części prasy. Muszą wszyscy przyznać, że opozycja nawet najbardziej ostrą musi kończyć się gdzie zaczyna się interes państwa. Z przykrością zaznaczam, że walka ta przyniosła już państwu duże szkody w polityce wewnętrznej i zewnętrznej, szczególnie na Kresach. Również za szkodliwą uznaję walkę niektórych stronnictw przeciw Sejmowi, obniżających jego powagę. Sejm w Polsce jest jedynym terenem na którym możliwa jest praca państwowa; walka z nim—to niszczenie ostatniego niemal autorytetu w Polsce i zdobyci demokracji — parlamentaryzmu.

W końcu zaznaczam, że rząd podjął się ciężkiego zadania kierowania nawią państwową w najtrudniejszych warunkach zewnętrznych i wewnętrznych. Mam pewność, że potrafi przezwyciężyć trudności, na to jednak oprócz czasu, poparcia i wspólnej pracy społeczeństwa koniecznym jest i zaufanie Sejmowi. Jeśli zaufania tego mieć nie będzie, odpowiedzialność złoży w ręce tych, którzy je zdobędą.

Z Litwy.

„Precz Polaków z urzędów“.

„Lietuvos Žinios“ w Nr. 219 w artykule p. t. „Tak nie można“ zarzuca rządowi, że na urzędach pozostają urzędnicy innych narodowości w przeważnej ilości Polacy. Artykuł ten kończy się następującym zwrotem: „Zapamiętaj, Sejmie, że pozostawiając na urzędach nie Litwinów oburzamy swoich. W pierwszym rzędzie trzeba zwracać uwagę na tych urzędników, których dzieci chodzą do szkół polskich, największych nieprzyjaciół naszych. Jeżeli rodzice posyłają swoje dzieci do szkół polskich, to nie może być miejsce dla nich w urzędach.“

Nawet urzędnicy Litwini, którzy mają żony innych narodowości nie powinni być tolerowani na urzędzie, ponieważ tacy ludzie przejmują się językiem i zwyyczajem innych narodowości. Precz Polaków z urzędów“.

„Lietuva“ o sytuacji gospodarczej

„Lietuva“ w № 225 podaje, że na Litwie rolnik po sprzedaniu plonów nie może kupić połowy tej ilości towarów, którą przed wojną nabywał. Jedyny ratunek fatalnego stanu gospodarki „Lietuva“ widzi w pożyczce zagranicznej, która umożliwiłaby uruchomienie przemysłu własnego.

Zebrań „38“.

Przed kilku dniami odbyło się zebrań „38“ organizacji litwinów wydalonych z Wilna przez rząd Polski za działalność autypaństwową. Jak kowieńskie pisma donoszą porządek dzienny obejmował następujące punkty: 1) Ofiary. 2) Co robić z powodu przesładowań Litwinów ze strony Polaków. 3) Co robić, że niektórzy przesładowcy litwinów przyjechali ze strony polskiej i biorą się do gospodarki w swoich majątkach. 4) Jak polepszyć byt wydalonych i białorusinów. Wszystkie rezolucje były przyjęte jednogłośnie.

A tymczasem Litwini zagospodarowują się w Kłajpedzie.

W Kłajpedzie w ostatnich dniach wprowadzono pocztową taryfę, taką jak w całej Litwie. (Wilb).

Wiadomości telegraficzne.

Wyjazd p. Prezydenta.

WARSZAWA, 9.X (Pat.) We środę rano o 7 godz. wyjechał Prezydent Rzeczypospolitej wraz z orszakiem samochodami z Warszawy do obszarów województwa białostockiego. Po zwiedzeniu województwa Prezydent udaje się do Wilna.

P. Hilton Young.

WARSZAWA, 9.X (Pat.) P. Hilton Young, złożył we wtorek wizytę powitalną Prezydentowi Rzeczy-

pospolitej w Belwederze. P. Prezydent wyraził p. Youngowi podziękowanie za przybycie do Polski i zaznaczył, iż pragnie być stale informowanym o przebiegu jego pracy.

WARSZAWA, 9.X. (Pat.) We środę przed południem p. Hilton Young zaznajomił prasę stołeczną, zagraniczną i prowincjonalną ze swoim programem działania w Polsce.

Sprawy urzędnicze.

WARSZAWA, 9. X. (Pat.) Premier Witos zmienił postanowienia poprzedniego rządu na podstawie którego pracownicy państwowi kontraktowi płace otrzymywali z dołu; obecnie mają ją otrzymywać z góry w miarę postanowień, umów lub uznania swych przełożonych.

Katastrofa lotnicza.

PUCK, 9.X. (Pat.) 6 b. m. spadł do morza w zatoce Puckiej hydroaeroplan. W aparacie znajdowali się dwaj oficerowie: pilot p. Potalce i kpt. p. Karczewski. Obaj ponieśli śmierć.

Proces o udział w zakordocie.

GRODNO, 9.X. (Pat.) Dnia 8 b. m. rozpoczęły się w grodzieńskim sądzie okręgowym rozprawy przeciwko grupie osób oskarżonych o współudział w zakordocie. Na ławie oskarżonych zasiadło 15 osób. Wyrok spodziewany jest we czwartek.

Międzynarodowa konferencja chłopska.

MOSKWA, 10.X. (A. W.) W środę rozpoczęła się pierwsza międzynarodowa konferencja chłopska. Biurą w niej udział przedstawieli Niemiec, Francji, Polski, Finlandji, Bułgarii, Czechosłowacji, Estonji, Litwy, Łotwy, Norwegji, Hiszpanji, Włoch, Szwecji, Ameryki, Argentyny, Meksyku, Japonji i Rosji.

(Ciekawe, czy też rząd sowiecki da możność gościom zagranicznym poznać bliżej życie chłopów rosyjskiego w raju bolszewickim? Chyba nie).

Likwidacja etapów repatriacyjnych.

WARSZAWA, 8.X. (A. W.) Komisja Oszczędnościowa przy Min. Pracy i Opieki Społecznej postanowiła zlikwidować wszystkie etapy repatriacyjne z wyjątkiem trzech. Etap w Baranowiczach będzie zlikwidowany już 15 listopada.

Przed trybunałem rewolucyjnym.

HELSINGFORS, 7.X. (Pat.) Z Moskwy donoszą, że przed trybunałem rewolucyjnym odbywa się proces przeciwko 75 funkcjonariuszom marynarki oskarżonym o nadużycia oraz przeciwko trzem sprawcom kradzieży kosztowności z kaplicy na Kremlu.

Konferencja dominjów angielskich.

LONDYN, 9.X. (Pat.) Konferencja dominjów dyskutowała wczoraj nad deklaracją Curzona. Plenum zdecydowało, że wszystkie sprawy omawiane na obradach mają być poufne.

Krwawa walka w Domu Robotniczym.

Dnia 8 b. m. w Domu Robotniczym przy ul. Gubernatorskiej w czasie zebrania robotników branży tytoniowej podczas dyskusji o strajku wywiązała się kłótnia między robotnikami polskimi z jednej strony, a robotnikami żydowskimi z drugiej. Robotnicy polscy zażądali likwidacji strajku i przystąpienia do pracy choćby na dotychczasowych warunkach, zaś żydzi domagali się dalszego strajku. Robotnicy polscy nazywali żydów komunistami dowodząc, że otrzymują pieniądze z Rosji Sowieckiej. Z walki słów wywiązała się bójka. W ruch poszły krzesła i inne przedmioty. Za alarmowana policja położyła kres walce. Wielu robotników pokrwawionych powróciło do domu.

Teatr Polski (Lutnia) Dziś wiecz. G. Zapolskiej „DZIEW. WIECZÓR“ oraz „ICH CZWORO“ w reżyserji i z udziałem K. Tatarkiewicza. Początek o 8 w.	Teatr Wielki (na Pohulance) Dziś Dookoła miłości operetka Straussa. Jutro Madame Buterfly opera Pucciniego Początek o 8 w.
---	---

Jak nasi akademicy radzą sobie.

Zbliżający się okres „Tygodnia Akademika”, który rozpocznie się w całej Polsce dn. 14 i zakończy się 22 b. m. zniwala nas do zwrócenia uwagi na działalność instytucji Bratniej Pomocy Polskiej Młodzieży Akademickiej U. S. B. w Wilnie.

Zarząd Br. Pomocy dzieli się na sekcje: Finansowa, Pośrednictwa Pracy, Zdrowia, Pomocy Naukowych, Prasowa, Dochodów niestających oraz Sekretariat Generalny.

Krótki rzut oka na działalność Zarządu w czasie od 1 stycznia do 1 września b. r. wykazuje przede wszystkim, iż w okresie sprawozdawczym obrót ogólny wyniósł 758 040 390 mk. Dochody w tymże czasie z ofiar, zapomóg rządowych i imprez dochodowych wyniosły 87.194 000 mk., co stanowi 11% ogólnego obrotu.

A więc 89% obrotu, czyli suma 671 milionów marek została osiągnięta li tylko drogą samopomocy młodzieży U. S. B.

Pozatem zwraca na siebie uwagę wydanie 72.540 stron skryptów, przy cenie od 18 do 50 tysięcy za egzemplarz, podczas gdy na rynku księgarskim odpowiednio książki kosztowały setki tysięcy marek każda, oraz utworzenie biblioteki dzieł naukowych, składającej się z 800 tytułów.

Należy z uznaniem podkreślić obywatelski czyn Związków lekarzy polaków i dentystów polaków, którzy uchwalili udzielanie Bratniakom pomocy bezinteresownie, lub za zniżoną o 50% opłatą. Również apteka miejska udziela lekarstw po cenach zniżonych.

Niezależnie od tego, Sekcja Zdrowia zorganizowała „Pogotowie”, które pielęgnowało chorych akademików w mieszkaniu i było czynne w 18 wypadkach; w klinikach i szpitalach utrzymać na koszt Br. Pomocy 5 chorych, w Domu zaś Zdrowia w Zakopanem 11 osób. Dla podniesienia poziomu higieny czynną jest 2 razy w tygodniu lazoia akademicka. Dla rekonwalescentów wydawano specjalne racje żywnościowe dokarmiające.

„Ognisko akademickie” stało się instytucją bardzo popularną — frekwencja dzienna w zimie dochodziła do 300 osób. Ognisko posiada cyfelną, zaopatrzoną w pisma naukowe oraz polityczne wszelkich kierunków. W ubiegłym sezonie odbyło się 22 „Wieczory Czwartkowe” z udziałem najwybitniejszych sił artystycznych Wilna, które swój cenę udziału ofiarowały bezpłatnie.

„Mensa” akademicka wydała w tym okresie 2.415 śniadań oraz 81.884 obiady na ogólną sumę 213.472.510 mk. z tej liczby 16.030 ulgowych obiadów. Przeciętnie jeden posiłek wypadł po 2.535 mk. Na ogół ceny obiadów były stale o 50% tańsze od cen na miesiąc.

Na ostatek uwzględniając palącą potrzebę stworzenia uzdrowiska wypoczynkowego Komitet Wojewódzki Wileński pomocy Młodzieży Akademickiej w lipcu b. r. wydzierżawił na ten cel ośrodek majątku Nowicze w pow. Święciańskim. Uzdrowisko to położone w uroczej miejscowości i w doskonałych warunkach sanitarnych, ze skanalizowanymi mieszkalnymi budynkami, parkiem iglastym o 118 hektarach, dwoma jeziorami, otoczone sosnowymi lasami, dzięki pomocy Wszeczeńskiej Federacji Studentów Chrześcijan oraz Rządu zostało zaopatrzone w inwentarz i otworzone w dniu 29 lipca b. r. i sezon został zamknięty w dn. 30 września. W ciągu tego okresu z uzdrowiska skorzystała 61 osoba, w tym trzy rodziny profesorskie. Uzdrowisko będzie czynne i w okresie zimowym.

Na rok przyszły, przy zastosowaniu namiotów „Uzdrowisko” będzie mogło dać wypoczynek 200 osobom jednocześnie. Z tego krótkiego szkicu widać jaki ogrom zadań leży na Bratniej Pomocy Polskiej Młodzieży Akademickiej i jak się jej Zarząd z nich zaachytnie wywiązuje. Dla wytworzenia stałego kontaktu społeczeństwa z młodzieżą akademicką

zostały zorganizowane Wojewódzkie Komitety pomocy Młodzieży Akademickiej oraz Koła Pomocy Młodzieży Akademickiej na prowincji, połączone w całej Polsce w jedną całość przez Radę Naczelną Pomocy Młod. Ak. w Warszawie.

Instytucje te odwołują się obecnie do całego społeczeństwa o poparcie ich usiłowań zgrupowania jak największych funduszy w ciągu „Tygodnia Akademika”. Szlachetna młodzież nasza, która złożyła hojną

ofiarę krwi na ołtarzu Ojczyzny, młodzież z ducha Adama Mickiewicza poczeka, która poprzez największe trudności w dziedzinie materialnej dąży do zdobycia wiedzy i stworzenie zastępów dzielnych i światłych pracowników na niwie Ojczyzny tej zasługuje w zupełności na najwydatniejsze poparcie ze strony całego społeczeństwa.

Jest to nasz własny narodowy dobro rozumiany interes. A. T.

Wiadomości bieżące.

Przed przyjazdem P. Prezydenta.

— **Zapisy na audjencję u Prezydenta Rzeczypospolitej.** Osoby życzące sobie być przyjętymi przez Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, winny się zgłosić w celu zapisania się na listę do Urzędu Delegata Rządu w godzinach urzędowych, pokój 53.

— **Prace przygotowawcze do przyjazdu Prezydenta Rzeczypospolitej** prowadzone są w coraz żywszem tempie. Komitet organizacyjny ustala ostatecznie szczegóły programu. Magistrat przygotowuje się również do przyjęcia w szczytłych ramach 50 milionów. Od paru dni u wylotu z ul. Mickiewicza na Plac Katedralny, wznoszona jest arka tryumfalna.

— **Zarząd Katolickiego Związku Polek** prosi wszystkich członków o przybycie na posiedzenie mające się odbyć we czwartek 11.X o godz. 6 ej wiecz., Mickiewicza 19, w mieszkaniu p. Jeleńskiej, dla omówienia sprawy przyjazdu Prezydenta Rzeczypospolitej.

— **Centralny Zarząd Polskiej Macierzy Szkolnej Z. W.** wzywa wszystkie Koła P. M. Szk. do wzięcia udziału w powitaniu Pana Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej w dn. 14 go października b. r. Zarządy Kół P. M. Sz. zechcą wcześniej zgłaszać się u Pana Wiceprezydenta miasta, pana Łokucijewskiego, dla otrzymania wskazówek co do oznaczonego sobie miejsca, codziennie od 9-tej do 2-jej. Tam również można otrzymać bilety wstępu na dworzec i do kościoła przy powitaniu Pana Prezydenta.

Urzędowe.

— **Informacje w P. K. U.** Jak się dowiadujemy, Powiatowa komenda uzupełniła Wilno, z powodu szczupłości lokalu i braku sił kancelaryjnych nie będzie przyjmowała interesantów oraz udzielała informacji w dni urzędowania Komisji przeglądowej t. j. w poniedziałki i wtorki.

— **Nowe 500 tysiączki.** Do Wilna nadeszły już nowe banknoty P. K. K. P. wartości 500 tysięcy. 500 tysiączki formatem przypominają dolary t. j. są mniejsze niż 10-cio tysiączki. W ornamentacje są uboższe niż 250 tysiączki. Banknoty noszą datę 30 sierpnia 1923 r.

Z miasta.

— **Niedostatek w „Domu Serca Jezusa.”** Katastrofalny spadek marki polskiej zachwiał nagle egzystencję największej instytucji dobroczynnej w Wilnie „Domu Serca Jezusa” ks. Kan. K. Lubiańca. Dostawy produktów zamówione przez zakład zostały wstrzymane z powodu spadku marki a kasa zakładu nie posiada odpowiednich środków na nabycie potrzebnej ilości według nowych cen.

Wczoraj p. Delegat Rządu telefonicznie prosił o przyspieszenie wypłaty przyznanej sumy. Kiedy asygnata nadejdzie niewiadomo, a tymczasem biednej działwie łącznie z personelem liczącej przeszło 800 dusz głód zagraża. Zresztą wobec szalonych cen pomoc rządowa będzie niedostateczna i konieczna jest natychmiastowa pomoc społeczeństwa. Redakcja nasza otwiera niniejszem rubrykę na ten cel.

— **Wybór prezesa Rady Kasy Chorych nie doszedł do skutku.** Dnia 9 października odbyło się posiedzenie członków Rady Kasy Chorych, na którym miał być dokonany wybór prezesa Rady. Wybory jednak do skutku nie doszły, gdyż listę kandydatów wysunęła tylko P. P. S.

Kandydowali: dr Czarnoeki i Będnarowicz, lecz pierwszy swą kandydaturę zjął, zaś głosowanie odbyło się tylko na Będnarowicza, którą otrzymał wszystkie 19 głosów bloku lewicowego.

Wobec takiej sytuacji nikt absolutnej większości nie otrzymał, Rada uznała wybory prezesa za niedokonałe i poleciła komisarzowi Kasy Chorych zwrócić się do Urzędu Okręgowego Opieki nad chorymi w Warszawie w celu otrzymania interpretacji odnośnych artykułów ustawy Kas Chorych w tem duchu aby wybory prezesa Rady odbywały się prostą większością głosów a nie absolutną. (b)

Sprawy urzędnicze.

— **Przeciwko agitacji strejkowej.** W ubiegłym tygodniu odbyło się zebranie członków koła Nr. 1 Stowarzyszenia Urzędników Państwowych w Wilnie, obejmujących Okręgowy Urząd Ziemski, Zarząd Okręgowy Lasów Państwowych i Wydział Rolnictwa i Weterynarii.

Pomimo agitacyjnych przemówień członka koła p. Muzycki urzędnika Wydz. Roln. i Weterynarii nawołującego do strajku, ogół urzędników prawie jednogłośnie odrzucił wszelką nawet myśl o przerywaniu pracy, jako niegodną imienia urzędnika — obywatela.

Z uniwersytetu.

— **Wykład inauguracyjny** doc. historii na Uniwersytecie Stefana Batorego Dr Ryszarda Mienickiego p. t. Stan badań nad dziejami Polski za Władysława IV odbędzie się w piątek dn. 12 b. m. o godzinie 7 ej wieczorem w sali Śniadeckich. Wstęp wolny.

Z życia stowarzyszeń.

— **Klub Narodowy** Zarząd Klubu Narodowego podaje do wiadomości, że sekretariat czynnym jest we czwartki od g. 5 do 6-jej wiecz. poczynając od dnia 11. X. r. b. Adres: Dominikańska 4. Redakcja Dziennika Wileńskiego telef. 448.

— **Czyn obywatelski.** Członkiem wspierającym Polskiej Macierzy Szkolnej może zostać każdy Polak lub Polka, o ile wpłaci sześć tysięcy mk. rocznie. (Wysokość wkładki ustalona przez Walne Zebranie P. M. Szk. w dn. 12. IV — 23 r.) Mimo ogromnej zniżki waluty, wkładka ta zwiększona nie została, gdyż z uchwał Walnego Zebrania nikt zmieniać nie może. Członek jedynie T-wa może dowolnie powiększyć swoją składkę, to też 35 pp. Urzędników Poczt i Telegraf. w Lidzie, dobrowolnie opodatkowali się w kwocie 100.000 (stu tysięcy) mk pol. każdy. Zebraną kwotę trzech milionów pięciuset tysięcy mk. p. złożono na ręce Prezesa Poczt i Telegrafu, Pana Jana Popowicza, z prośbą przekazania tej kwoty Centralnemu Zarządowi Macierzy, Benedyktyńska 2—3. Za ten hojny zasiłek na cele polskiej oświaty, składa niniejszem Polska Macierz Szkolna wszystkim PP. Ofiarodawcom staropolskie „Bóg zapłać”.

Różne.

— **Likwidacja ostateczna Polsko-Amerykańskiego Komitetu pomocy dzieciom.** W miesiącu bieżącym przeprowadzona została ostateczna likwidacja oddziału Wileńskiego Polsko-Amerykańskiego Komitetu Pomocy Dzieciom. Zapasy żywności posiadane przez komitet rozdzielone zostały

między 84 instytucje dobroczynne na terenie Wileńszczyzny, z obliczeniem aby działwa mogła być dokarmiona do 1 grudnia r. b. Komitet ten pozostający od marca 1921 r. pod energicznym kierownictwem p. Fr. Trzebińskiego w ciągu tego czasu dokarmił w 1921 r. 83 tysięcy dzieci, w 1922 r. 18 tysięcy dzieci i wreszcie w roku bieżącym 8 tys. dzieci. W roku 1921 z pomocy wymienionego Komitetu korzystało 160 instytucji dobroczynnych, w roku ubiegłym 120 a obecnie 84 instytucje. Rząd amerykański na cele komitetu wydał dotychczas 2.000.000 dolarów. Dzięki umiejętności gospodarce Centralnego Zarządu Komitetu w Warszawie na własność Komitetu, przeszły dwa majątki ziemskie w Poznańskim i Kongresówce, gdzie urządzone zostaną wzorowe ochrony dla gruźlicznych dzieci. Komitet ten likwidując obecnie swoje agendy, pozostawia wdzięczną pamięć społeczeństwu, któremu uratował od śmierci tysiące działwy.

Sprawy powiatowe.

— **Zatwierdzenie podatków na rzecz sejmików.** Urząd Delegata Rządu w porozumieniu z Dyrekcją Izby Skarbowej w Wilnie zatwierdził wszystkie statuty o pobieraniu na rzecz sejmików województwa Wileńskiego dodatku do państwowego podatku od umów o przeniesienie tytułu własności nieruchomości.

— **Podatek szpitalny sejmiku pow. Wilejskiego** uchwał podatek szpitalny ze stawkami następującymi: 80 tys. m. dla rolników I kategorii (właściciele powyżej 200 dziesięcin), 40 tys. m. dla II kategorii (właściciele od 75—200 dziesięcin), dla III kategorii (właściciele od 15 — 75) dziesięcin — 20 tys. m. i dla IV kategorii (pozostali rolnicy) 10 tys. m. Podatek opłaca głowa rodziny a każdy pełnoletni członek rodziny 20 proc. tego podatku.

Sprawy administracyjne.

— **Spór o siedzibę starostwa.** Jak już pisaliśmy parokrotnie od dłuższego czasu trwa pomiędzy Duniłowiczami a Postawami spór o siedzibę starostwa. Część ludności powiatu z administracją dóbr hr. Przeździeckiego w Postawach pragnie przeniesienia siedziby starostwa do Postaw. Duniłowicze zaś nie chcą zejść do rządu wsi kościelnej. Obecnie jak się dowiadujemy Związek Ziemian powiatu Duniłowickiego powziął uchwałę opowiadającą się przeciwko przeniesieniu starostwa z Duniłowicz do Postaw.

Teatr, muzyka i sztuka.

— **Teatr Polski (Lutnia).** Wieczór G Zapolskiej. Dziś w dalszym ciągu grane będą utwory G. Zapolskiej, p. t. „Dziewiczy wieczór” i „Ich czworo”. Sztuki te utrzymują się na repertuarze jeszcze tylko kilka dni, poczem ustępują miejsce Mickiewiczowskiemu „Dziadom”. Reżyserja tej sztuki spoczywa w wytrawnych dłoniach p. Tatariewiczza, który wystawiając „Dziady” według inscenizacji Wyspiańskiego, przygotowuje Wilnu prawdziwe święto artystyczne, wkładając w dzieło wielkiego wieszca narodowego cały należny pietyzm.

— **Teatr Wielki (na Pohulance).** Dziś przedstawienie wypełni melodyjna operetka O. Straussa p. t. „Dookoła miłości”.

Jutro „Madame Butterfly” w całkowitej premijowej obsadzie z pp. Jefimcowa, Stępniewskim, Romanowskim i Wragą na czele. W przygotowaniu „Eugenjusz Oniegin”, opera Czajkowskiego, w reżyserji p. Stępniewskiego.

— **Przedstawienie uroczyste** ku czel P. Prezydenta Rzeczypospolitej. W programie uroczystości na przyjęcie P. Prezydenta Rzeczypospolitej w Wilnie, jest przewidziana również obecność Jego w Teatrze Wielkim. Na uroczystość tą Dyrekcja Teatru przygotowuje przedstawienie galowe, które wypełnią fragmenty z „Dziadów” — Mickiewicza, oraz z Moniuszkowskiego „Strasznego dworu”.

Sądy.

— **Sprawa „Unzer Togu”.** Dnia 10 października Sąd Okręgowy do spraw uproszonych rozpoznawał sprawę redaktora gazety „Unzer Tog” Zaimana Rajzena, oskarżonego o zamieszczenie artykułu w jednym z numerów tego pisma, znieważającego władze polskie. Zniwaga zawierała się w tem, iż „Unzer Tog” w swoim czasie pisał o rzekomych okrucieństwach w Wileńskim Urzędzie Śledczym. Sąd uznał Rajzena za winnego i skazał na 2 tygodnie aresztu, lecz na podstawie amnestji karę skasował zupełnie. (b).

Z Dyneburga.

Piszą nam: sprzedaż posesji polskiej na ochronkę lotewską w Dyneburgu, obudziła wśród zbiedzonego społeczeństwa naszego żal i rozgorzenie. W literalnie walącym się po wojnie mieście, posesja należała do wyjątkowo zakonserwowanych, przechodziła więc ceną swą możność kupna na instytucję polską, gdy wydarzeni nam pieniędźmi z łatwością pokryli Łotysze jej półmiliardową wartość, tembardziej, że chodziło tu o znaczenie polityczne tranzakcji, właściciel bowiem zajmuje w Polsce stanowisko wybitne — profesora i materialnie, jako lekarz z dużą praktyką, raczej dawał nadzieję jakiejś fundacji swego imienia w Dyneburgu, niż skuszenia się na „wyższość waluty”... Odium główne spada na dr. Holówkę (stryj p. Tadeusza z „Robotnika”, czy tylko imiennik?), który mieszka na miejscu i posiadał całkowitą plenipotencję prof. d-ra Noiszewskiego. Najosobliwiej zaś przedstawia się rola rodziny, która zamiast czuć, by cię najłżejszy nie padł na tak

dotąd szanowane na kresach nazwisko, zamiast wytłumaczyć starszszkowi, że sprzedaż taka hańbi, zamiast, choć ze stratą, powstrzymać akcję — wystąpiła czynnie, ale z pomocą... P. Wanda z Noiszewskich Olgierdowa Malinowska, nie powstydziała się wysokiego w polskiej hierarchii urzędniczej stanowiska męża i zjechała, by pomóc ojcu zgarnąć i wywieźć wysokowalutowe „łaty” z tego samego Dyneburga, gdzie tak niedawno opiewała wierszem „Szaniec nad Dźwiną”, zwycięstwo Rydza-Smigłego i wielkość Marszałka... Dziś „oni” wycofali się z szafca nad Dźwiną — dalej wycowywać resztę polskiego stanu posiadania, gdy za to płacą wysokowalutowymi rublami.

Zresztą p. podwojewódzina z Wilna, przy sposobności jeździła pewnie oglądać teren swej dawnej pracy nad ludem kresowym polskim, a może teren kandydatury nowego posła polskiego na Łotwie. Może się ustali, że żony i damy posłów naszych znajdują się na tranzakcjach i walucie lotewskiej. K. Liński.

Z prowincji.

JANISZKI, pow. Wileński.

W dniu 23 września w gminie Janiskiej odbyły się pierwsze polskie wybory do rady gminnej. Gmina ta jak wiadomo leżała w swej większej części w pasie neutralnym i samorządu gminnego nie posiadała. Po przyłączeniu tej gminy do Polski rząd sprawował zarząd gminny z nominacji. Obecnie odbyły się wybory. Wynik ich jest bardzo charakterystyczny dla nastroju ludności i tem większe posiada znaczenie, iż pozwała wnioskować jaki byłby przebieg wyborów do samorządów gminnych, gdyby obecnie rozpisanie zostały wybory w Wileńszczyźnie. A jak wiadomo, stoimy w przededniu wyborów samorządowych.

Wybranych zostało 10 osób. Wszyscy wybrani są narodowości polskiej i wyznania rzymsko-katolickiego. Język litewski z pośród nich zna tylko 3 radnych. Według stanu majątkowego 9 ciu radnych posiada od 2—10 dziesięcin a jeden

jest dzierzawcą 7-o dziesięcinowego folwarku. Wykształcenie szkoły powszechnej posiada 3, sześciu ma domowe wykształcenie a jeden skończył 4 kl. gimnazjalne. Co do wieku powyżej 50 lat jest trzech radnych, 5 ciu ma około 40 lat. Pod względem przekonań są to ludzie usposobieni narodowo i umiarkowanie. Lista młodzieży lewicowej upadła.

OSZMIANA.

Dnia 7 października w lokalu teatru ludowego w Oszmianie odbył się wiec sprawozdawczo-informacyjny, na którym przemawiał poseł Z. L. N. p. Świecki. Po wysłuchaniu referatu zgromadzeni w ilości kilkuset osób jednomyślnie uchwalili:

1. Pełne zaufanie i poparcie dla Rządu obecnego (większości polskiej).
  2. Obronę Rządu opartego na polskiej większości narodowej przeciw wszelkim atakom lewicy.
  3. Wzmoczenie energii i zgodnej pracy wszystkich warstw, celem doprowadzenia do jaknajszyszej naprawy Rzeczypospolitej Polskiej.
- K. A.

Kino-Teatr **„HELIOS”**
ul. Wileńska 38.

D z i ś

Szlager Sezonu
1923—24 r.
Słynna piękność

Lucy Doraine

we współczesnym dramacie w 6-ciu aktach osnutym na tle stosunków arystokracji amerykańskiej pod tyt. **„5-ta AVENUE”** (piąta ulica) 5-ta Avenue—rezydencja magnat. świata gniazdo rozpusty, kraina Mamony.

Kino-Teatr **„Polonia”**
Mickiewicza 22. Dyr. G. Slejpan.

D z i ś

To co podziwiał cały świat. Najnowsza mistrzowska realizacja króla reżyserów filmowych

HRABINA PARYŻA

dramat współczesny erotyczny w 6-ciu aktach. MIA MAY WŁÓDZ. GAJDA. Bilety honorowe ważne do godz. 6 ej.

Kino-Teatr **„Picadilly”**
Wielka 72.

D z i ś

Ostatni obraz wielkiego arcydzieła filmowego znanej firmy „Zelig” w New-Yorku

SERGE SŁONIA

ekzotyczny dramat w 6 akt. z Cyklu „Cuda Dżungli” Na ekr. cała treść

w roli głównej bohater Nad-Tarzan. ter postrach zwierząt obraz. „W mieście lwów” „Paszcza lamparta” i „W mocy małp”.

**MAGAZYN I PRACOWNIA
UBIÓRÓW DAMSKICH
E. DUTKIEWICZ**
ul. Ad. Mickiewicza 7.

Poleca na sezon jesienny i zimowy w wielkim wyborze **kapelusze damskie**, ostatnie modele. Pałta jesiennie i zimowe własnej pracowni. A także przyjmuje obstatunki na **kostjmy angielskie**, kapelusze, pałta i futra.

**SPÓŁKA AKCYJNA
„PAC”**
Tel. 444. Wilno, Biskupia 12. Tel. 444.

Otrzymano transport cebuli. Hurtownia posiada wymienione śledzie. Czekolada własnej fabryki. Wielki wybór.

Licytacja.
Dn. 16 b. m. o godz. 11 rano, przy ulicy Styczniowej Nr. 3, odbędzie się wyprzedaż drogą licytacji większej ilości wybrakowanych koni policyjnych.

UWAGA!
Fabryka kości została uruchomiona przy ul. Ponarskiej 62 obok sklepu przy Wojskow. placu.
Kupuję kości znajdujące się w koszarach wojskowych i płacę **franko fabryki** 1500 mk. za pud. Szczegóły ul. Zawalna 32, m. 1.

Obwieszczenie.
Wydział Powiatowy Sejmiku Duniłowickiego podaje do wiadomości, iż w dniu 22 go października r. b. odbędzie się o godz. 12-iej w lokalu Wydziału w Duniłowiczach, przetarg na sprzedaż 300³ m. budulcu sosnowego, loco st. Parafjanów. W sprawie oględzin budulcu zwracać się do Urzędu gm. Parafjanowskiej. Oferty nadsyłać do Wydziału pow. w Duniłowiczach z nadpisem: „budulec”. Wadium w wysokości 10.000.000 należy złożyć w Kasie Wydziału przed rozpoczęciem przetargu. (**M. Staniszewski**, Przewodniczący Wydziału, Starosta. Duniłowicze 9 października 1923 r.)

D-R. MED.
Kaz. Łukiewicz
Choroby skórne i weneryczne.
Przyjmuje od 4—7 po poł. :—: Ul. Mickiewicza 9, :—: wejście z ul. Śniadeckich.

Dr. Med.
E. Suszyński
Specjalność: choroby weneryczne, nie-moc płciowa i skóry. od 1—2 i od 4—7 wiecz.
Ul. Mickiewicza 30.

Prof. Dr. J. Szmurło
Dyrektor Kliniki Otolaryngologicznej Uniwersytetu Stefana Batorówgo zamieszkał. przy ulicy Mostowej Nr. 7 m. 3. Przyjmuje od 4—6 po poł.

D-r. medycyny
B. SZYRWINDT
Choroby: skórne, weneryczne, syfilis.
Wielka 19. 10—1 i 4—7.

Dr. W. Legiejko
CHOROBY WEWNĘTRZNE
przyjmuje od g. 5—7 po poł. Ad. Mickiewicza d. 21 m. 1.

Dr. D. KENIGSBURG
choroby weneryczne, syfilis i skórne, ul. Mickiewicza 4.

Akuszerka Okuszeko
Zwierzyńiec, ul. Stara 14 m. 2. Przyjmuje 9—6. Udziela porad.

Akuszerka z Warszawy udziela porad ciężarnym. Przyjmuje od 9 rano do 7 wiecz. Mickiewicza 46-6.

D-r J. Bernsztejn
Choroby skórne, weneryczne syfilis i moczołociowe. Przyjmuje 9—1 pp. i 4—8 w. ul. Mickiewicza 28—5.

Dr. med. Kapłan
wrócił i wznowił przyjęcia. Choroby weneryczne, syfilis i skórne. Wileńska 11 tel. 640.

Dr. E. BIRZOWSKI
choroby weneryczne, syfilis i skórne. Przyjmuje od g. 11—2 i 4—7, panie od godz. 3—4 p.p. Ul. Jagiellońska 3, m. 5 (róg. Ad. Mickiewicza).

D-r R. Buch
Akuszeryja i choroby kobiece. Przyjmuje 11—1, 3—5. ul. Wileńska 48, wejście z ul. Bateryjnej (daw. Nadbrzeżnej).

Dam bezpłatnie 2 pokoje
lub 1 pok. z kuchnią w swoim domu, w centr. miasta osobie która odda mi na własność meble dla 2 pok. i opał na jeden piec. Ś-to Jańska 11. Zygmunt Kucharski, od 4 do 5 godz.

Modystka
Leokadja Glebówna
przyjmuje obstatunki kapeluszy, po cenie dostępnej. ulica Zamkowa Nr. 14 m. 1. NOWO-OTWARTY

Młyn Polski
Heleny Syrwidówny
Rossa, ul. Witebska 1, róg Białostockiej.

Pieniądze najkorzystniej ulokować wiadomość Tow. Handl. Zastaw. Ś-to Michalski Nr. 1.

Kobieta-Lekarz
Dr. Piotrowicz - Jurczenko
Ordynator Szpitala Sawicz. **Choroby skórne i weneryczne.** Przyjmuje od 5 — 6 wieczór. Zarzecze 5, m. 2.

Kobieta starsza
do pomocy w domu i koło dwojga dzieci potrzebna na wieś (nie do majątku). Referencje wymagane. Oferty pod „Wyjazd” w „Dzien. Wil.”

Spólnika z kapitałem równym 300—400 dolarom lub pożyczką przyjmę, celem uruchomienia młyna walcowego. Zgłaszać się ul. Lwowska 7—1, godz. 4—6 po poł.

Mieszkanie
3 pokojowe na przedmieściu do wynajęcia. Kalwaryjska 135.

Poszukuję do wynajęcia
fortepianu lub pianina w dobrym stanie. Tomasz Zana 5—1.

Dr. Wołodźko
ordynator szpitala Sawicz. Choroby skórne i weneryczne. Od godz. 12—2 i 5—6. Zawalna 22.

TRAKTOR
używany 4 skibowy do sprzedania. „Informator” Tatarska Nr. 1 m. 15.

Krawiec damski
b. pracownik firmy Kaweciego przyjmuje obstatunki. Wykonanie solidne. Ceny niskie. ul. Żeligowskiego Nr. 10 m. 6. I. Kazała.

Pokój
do wynajęcia wszelkie wygody. Rzeczna 11 m. 14.

Wózek
dzieciany elegancki do sprzedania Rzeczna 11 m. 14.

Ważne!
Dom w Kijowie sprzedam lub zamienię na podobny w Wilnie. Wiadomość u szwajcara Hotel Europejski.

Rutynowanej ekspedjentki
poszukuje się od zaraz. Zgłoszenia wraz z piśmiennymi ofertami Bracia Jabłkowscy, Jagiellońska 2.

Pokój
z utrzymaniem potrzebny natychmiast, cena obojętna Zgłoszenia „Informator” Tatarska Nr. 1 m. 15.

Do wynajęcia kilka mieszkań w śródmieściu. Wiadomość „Informator” Tatarska 1 m. 15.

Sklepy przy ul. Mickiewicza i na Zarzeczu do wynajęcia zaraz. „Informator” Tatarska 1 m. 15.

Poszukujemy
na przedmieściach 2 pokoje z kuchnią i 3 pokoje z kuchnią z odstepnem od zaraz. „Informator” Tatarska 1 m. 15.

Samochód francuski i większy motor elektr. do sprzedania. „Informator” Tatarska 1 m. 15.

Starzec 82 letni z wykształceniem uniwersyteckim, obecnie w bardzo ciężkim położeniu bez rodziny, gorąco prosi o wspomnienie. Łaskawe ofiary proszę zwracać do Adm. Dz. Wil.

OBWIESZCZENIE
Dyrektora Wileńskiej Izby Skarbowej o nowym cenniku wyrobów tytoniowych fabryk Wileńskich, obowiązującym od dnia 11-go października 1923 roku. Rozporządzeniem Min. Skarbu z dnia 11 października 1923 r. L. 4084 ustanowiony został, począwszy od dnia 11 października r.b. nowy cennik wyrobów tytoniowych fabryk rządowych jako też i prywatnych. Ceny na wyroby tytoniowe fabryk prywatnych ustanowiono następujące: 1) Tytonie krajane—cena za 1 klg. „Luksusowy”—4.000.000 m., „Najprzedniejszy”—3.000.000 m., „Przedni”—2.400.000 mk., „Średni A”—1.600.000 mk., „Średni B”—960.000 mk., „Średni C”—(fajkowy)—700.000 mk., 2) Machorka — 760.000 mk. za 1 klg., 3) Tabaka do zazywania za 1 klg. Gat. „Przedni”—400.000 mk., „Średni”—240.000 mk., 4) Tytoń do żucia 950.000 mk. za 1 klg. 5) Papierosy za 1 sztukę: „Luksusowe A” bez ustnika — 5.000 mk., z ustnikiem — 3.750 mk., „Luksusowe B” bez ustnika—4.000 mk., z ustnikiem—3.000 mk., „Najprzedniejsze A”—2500 mk., „Najprzedniejsze B”—2250 mk., „Przednie A”—2000 m., „Przednie B”—1750 mk., „Średnie A”—1500 m., 6) Cygara za 1 sztukę: „Luksusowe A”—40.000 mk., „Luksusowe B”—32.000 mk., „Najprzedniejsze A”—26.000 mk., „Najprzedniejsze B”—20.000 mk., „Przednie A”—14.000 m., „Przednie B”—12.000 m., „Średnie A”—10.000 mk., 7) Cygaretki: „Przednie”—6.500 mk., „Średnie”—5.000 mk. za 1 sztukę. Inwentaryzacji podlegają zapasy wyrobów i opasek banderolowych, znajdujące się na dzień 11 października r. b. w Wileńskich prywatnych fabrykach tytoniowych i składach fabrycznych prywatnych fabryk. Cenniki urzędowe, każdy sprzedawca wyrobów tytoniowych obowiązany jest wywiesić w sklepie swoim lub składzie na miejscu widocznym. (**J. MALECKI** Dyrektor Wilno, dnia 8 października 1923 r.)

PIĘKNY LOKAL
Biurowo - Sklepowy z mieszkaniami.
Poszukiwany wspólnik do rozszerzenia interesu handlowego z kapitałem.
Wiadomości Ś-to Jerski zaułek 5 - 10 od 4-5 i 7-8.